

Το Άγιον Ευχέλαιον

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

Το Ευχέλαιο είναι ένα από τα επτά μυστήρια της Εκκλησίας, το οποίο τελείται στο Ναό ή στο σπίτι για την ίαση σωματικών και ψυχικών ασθενειών. Το Ευχέλαιο της Μ. Τετάρτης δεν έχει κάποια μαγική επενέργεια στην πνευματική μας ζωή, αλλά είναι μια άρρηκτη αλυσίδα μαζί με τα άλλα Μυστήρια στα οποία θα πρέπει να συμμετέχουμε, π.χ. Εξομολόγηση, Θεία Κοινωνία.

Η σύσταση του Μυστηρίου

Η σύσταση του ευχελαίου, όπως και των υπόλοιπων μυστηρίων, ανάγεται στην Καινή Διαθήκη και μάλιστα την Καθολική Επιστολή Ιακώβου (έ 14-15). Απόδοση στην νεοελληνική: Είναι κάποιος από σας άρρωστος; Να προσκαλέσει τους πρεσβυτέρους της εκκλησίας να προσευχηθούν γι' αυτόν και να τον αλείψουν με λάδι, επικαλούμενοι το όνομα του Κυρίου. Και η προσευχή που γίνεται με πίστη θα σώσει τον άρρωστο· ο Κύριος θα τον κάνει καλά. Κι αν έχει αμαρτίες, θα του τις συγχωρέσει.

Έτσι, η αποστολική παραγγελία αποτέλεσε τη βάση πάνω στην οποία θεμελιώθηκε η πίστη και η τελετουργική πράξη της Εκκλησίας. Τελετουργοί του φιλανθρώπου

τούτου μυστηρίου είναι οι πρεσβύτεροι της Εκκλησίας, προσκαλούμενοι για τον σκοπό αυτό στην οικία του αρρώστου χριστιανού. Πλησίον του ασθενούς προσεύχονται θερμά. Επικαλούνται τη χάρη του Παναγίου Πνεύματος για να ευλογηθεί το λάδι που παρατίθεται. Και στη συνέχεια αλείφουν τον άρρωστο χριστιανό με το ευλογημένο πλέον έλαιο. Η επάλειψη με το ευλογημένο έλαιο, σώζει τον άρρωστο.

Η τέλεση του Μυστηρίου

Η ακολουθία του ευχελαίου τελείται «εις ίασιν ψυχής τε και σώματος». Σύμφωνα με τη διδασκαλία της Εκκλησίας μας, η σωματική ασθένεια θεωρείται ως ο πικρός καρπός της αμαρτίας. Οποιαδήποτε ασθένεια, ως διαταραχή της αρμονικής λειτουργίας του σώματος, οφείλεται σε πνευματικά αίτια και κυρίως στη διαταραχή των σχέσεων του ανθρώπου με τον Θεό. Στα ιερά κείμενα δεν παρουσιάζεται μόνο η στενή σύνδεση της ασθένειας με την αμαρτία αλλά συγχρόνως υποδεικνύεται και ο τρόπος της θεραπείας: η ειλικρινής μετάνοια και η επιστροφή στον Θεό.

Τα ορατά στοιχεία του Ευχελαίου

Για την τέλεση του μυστηρίου τοποθετείται πάνω σε κάποιο τραπέζι το ευαγγέλιο, μικρή εικόνα του Χριστού, κανδήλα αναμμένη και δοχείο με αλεύρι, δίπλα στο οποίο ανάβονται επτά κεριά. Η κανδήλα πρέπει να είναι καθαρή και μέσα τοποθετείται αγνό λάδι, ένδειξη καθαρής και ολοπρόθυμης προσφοράς στον Θεό. Γι' αυτό και ο καλός Σαμαρείτης στην ομώνυμη παραβολή, περιποιείται στοργικά τον τραυματία ρίχνοντας στις πληγές του λάδι και κρασί. Το λάδι, μετά τις ευχές των ιερέων, δεν είναι πια κοινό λάδι· όπως και στη βάπτιση: το νερό της κολυμβήθρας, μετά τις ευχές του λειτουργού, δεν είναι πια κοινό νερό.

Στο τέλος της ακολουθίας γίνεται η χρίση με το αγιασμένο έλαιο. Χρίεται σταυροειδώς το μέτωπο, το σαγόνι, οι δύο παρειές και τα χέρια μέσα στην παλάμη και στο εξωτερικό τους μέρος. Μ' αυτή την χρίση, ζητούμε από τον Κύριο να θεραπεύσει το πνεύμα, τις σκέψεις και ολόκληρο τον εσωτερικό μας κόσμο. Ακόμη, να δίνει δύναμη σ' εκείνα τα μέλη του σώματος με τα οποία κάνουμε τις περισσότερες πράξεις· (π.χ. τα χέρια είναι τα μέλη που εκτελούν τις εντολές του μυαλού μας).

Παρεξηγημένες εκδοχές του Μυστηρίου

1. Πρώτα απ όλα, ορισμένοι θεωρούν ότι με την συγχωρητική ευχή του ευχελαίου αναπληρώνουν την εξομολόγηση, που δεν κάνουν για διάφορους λόγους. Η συγχωρητική ευχή του ευχελαίου δεν καταργεί την εξομολόγηση. Η συγχώρηση

των αμαρτιών, που παρέχεται στο μυστήριο του ευχελαίου, δεν αναφέρεται στα αμαρτήματα που γνωρίζουμε και δεν εξομολογούμαστε, αλλά σε όσα μικρά ξεχάσαμε ή αγνοούμε. Διότι κανένα μυστήριο της Εκκλησίας δεν αναιρεί το άλλο, αλλά το ένα συμπληρώνει το άλλο μέσα στο μεγάλο «μυστήριο» της Εκκλησίας.

2. Μία άλλη παρεξήγηση συμβαίνει με το αλεύρι, που χρησιμοποιείται για τη στήριξη των κεριών. Ορισμένοι πιστοί δεν αρκούνται στη χρήση με το αγιασμένο έλαιο, αλλά ζητούν και αλεύρι για διάφορες χρήσεις: να το βάλουν κάτω από το μαξιλάρι του παιδιού τους «για να δείξει ο Θεός το τυχερό τους», η «για να φύγει το κακό από το σπίτι», η για να το αραιώσουν με νερό και να το πιεί ο ασθενής. Επειδή τα παραπάνω εγγίζουν τη δεισιδαιμονία, πρέπει να τονίσουμε ότι το μυστήριο ονομάζεται ευχέλαιο και όχι «ευχάλευρο». Εκείνο που αγιάζεται είναι το λάδι και όχι το αλεύρι.

3. Υπάρχει και μία άλλη παρεξήγηση, που συνιστά σύγχυση του σκοπού του ευχελαίου. Πολλοί ζητούν ευχέλαιο για να εγκαινιάσουν το καινούργιο τους σπίτι ή το κατάστημα. Για τα σπίτια, τα καταστήματα, τα οχήματα και όλα τα υπόλοιπα υπάρχουν οι αντίστοιχες αγιαστικές πράξεις. Ακόμη, δεν είναι και λίγοι εκείνοι που ζητούν από τον ιερέα να τελέσει αγιασμό και ευχέλαιο μαζί, πράγμα που δείχνει σύγχυση και παρεξήγηση. Λες και χρειάζεται περισσότερες από μία αγιαστικές πράξεις για να ζητήσουμε τη χάρη του Θεού.

4. Μία άλλη παρεξήγηση συνδέεται με την αντίληψη ότι το ευχέλαιο αφορά τους ετοιμοθάνατους και όσους γενικά βρίσκονται στην τελική φάση της ασθενείας τους. Παρατηρείται άλλοτε μία αποφυγή τελέσεως του ευχελαίου από το φόβο μήπως προκληθεί η επισπευσθεί ο θάνατος του ασθενή. Ο φόβος αυτός, όμως, είναι αδικαιολόγητος. Οι συγγενείς φοβούνται να το πουν στον ασθενή. Ο ασθενής φοβάται να το ζητήσει. Το ευχέλαιο είναι για την υγεία και τη ζωή. Για υγεία και ζωή μιλούν όλες οι αιτήσεις και οι ευχές του μυστηρίου.

Τέλος, είναι δυνατό να διατυπωθεί και μία ένσταση: γιατί δεν θεραπεύει πάντοτε; Το μυστήριο του Ευχελαίου δεν συστάθηκε για να καταργεί κάθε ασθένεια, τον θάνατο και την ιατρική επιστήμη. Πολλές φορές φέρνει έμμεση θεραπεία. Άλλωστε, η θεραπεία εξαρτάται από την πίστη του ανθρώπου. Η ίδια χάρη παρέχεται σε όλους· όλοι όμως δεν θεραπεύονται. Η θεραπεία μπορεί να μην είναι πάντοτε για το ευρύτερο συμφέρον του ανθρώπου. Παραμένει για να παιδαγωγήσει ίσως τον ασθενή και να τον οδηγήσει με βεβαιότητα στην εν Χριστώ σωτηρία· όποτε και πάλι επιτυγχάνεται ο απώτερος σκοπός του μυστηρίου.